

Vogelinventarisatie in de Oosterpolder bij Groningen

CHE. H. ANDREAS.

Het terrein is gelegen ten oosten van het dorp Haren en ten zuidoosten van Groningen; in het westen grenst het aan de spoorlijn Groningen-Assen. Het is hoofdzakelijk een weidegebied, waarin echter o.a. een bosje van een oude eendenkooi gelegen is, voorts een grotendeels met Riet volgegroeide en door Elzen omgeven plas, benevens twee door grondvergraving ontstane plassen ter plaatse van de vuilnisbelt der gemeente Haren. Deze laatste vormden het voornaamste deel van het inventarisatiegebied. De ene plas is vrij rijk begroeid met planten als Grote lisdodde (*Typha latifolia*), Zwanebloem (*Butomus umbellatus*) en Grote egelskop (*Sparganium erectum* subsp. *erectum*); de andere, die nu met vuil wordt gedempt, heeft minder begroeiing, vnl. van lisdodde (*Typha*) en russen (*Juncus*).

Het oudste gedeelte van de vuilstortplaats is reeds geheel bedekt met ruderaal plan-

ten (brandnetel, *Polygonum*- en *Chenopodium*-soorten, distels enz.) en is dus een ideaal terrein voor zaad-etende vogels, die bovendien in een aantal takkenbossen een rust- en schuilplaats kunnen vinden.

Ook de toegangsweg werd in de waarnemingen betrokken. Deze is omzoomd door knotwilgen en loopt door de weilanden, vervolgens langs een klein bosje en kruist tenslotte de spoorbaan en spoorsloten.

Aanleiding tot inventarisatie was de mededeling, in de zomer van 1961, dat er Bergeenden op de plas gezien waren. De frequentie der waarnemingen varieerde meest van eenmaal per week tot tweemaal per dag.

Vanaf ongeveer juni 1961 tot eind oktober 1962, dus in ca. 1½ jaar tijds, werden in het gebied de volgende 97 vogelsoorten gezien en/of gehoord:

Geoorde fuut (1 ex., eind mei en
3e week juli '62)
Dodaars
Blauwe reiger
Lepelaar (1-4-'62, laag overvliegend
bij sterke westenwind)
Wilde eend
Wintertaling
Zomertaling
Smient
Slobeend
Kuiifeend
Tafeleend
Brilduiker (♀)
Bergeend
Kleine zwaan
Torenvalk
Patrijs
Fazant
Waterral (20-8-'62)

Porseleinhoen (13/14-8-'62)
Kwartelkoning (gehoord)
Waterhoen
Meerkoet
Scholekster
Kievit
Bontbekplevier
Kleine plevier
Watersnip
Wulp
Regenwulp (overvliegend)
Grutto
Witgatje
Bosruiter
Oeverloper
Tureluur
Zwarte ruiter
Groenpootruiter
Kanoetstrandloper (22-5-'62)
Kemphaan

Kluut	Koperwiek
Mantelmeeuw	Merel
Zilvermeeuw	Tapuit
Stormmeeuw	Gekraagde roodstaart
Kapmeeuw	Roodborst
Zwarte stern	Kleine karekiet
Visdief	Bosrietzanger
Dwergstern (23-5-'62)	Rietzanger
Houtduif	Spotvogel
Koekoek (gehoord)	Grasmus
Gierzwaluw	Braamsluiper
Ijsvogel	Fitis
Groene specht	Grauwe vliegenvanger
Grote bonte specht	Heggenus
Veldleeuwerik	Graspieper
Boerenzwaluw	Witte kwikstaart
Huiszwaluw	Gele kwikstaart
Zwarte kraai	Spreeuw
Bonte kraai	Groenvink
Roek	Putter
Kauw	Sijsje
Ekster	Kneu
Vlaamse gaai	Frater
Koolmees	Vink
Pimpelmees	Keep
Staartmees	Geelgors
Boomkruiper	Rietgors
Winterkoning	Ringmus
Grote lijster	Huismus
Kramsvogel	

Deze lijst zal nog wel voor enige uitbreiding vatbaar zijn; er zijn nl. nog wel enkele vrij algemene soorten die geregeld in de omgeving worden aangetroffen, doch die nu op de lijst ontbreken omdat zij niet in het inventarisatiegebied werden gezien. Op het broeden heb ik niet speciaal gelet. Wel zag ik de Meerkoet op zijn nest zitten en verder mag worden aangenomen dat in of nabij de plassen gebroed hebben: Witte kwikstaart, Bosrietzanger, Waterhoen, Wilde eend en Bergeend. Deze soorten werden nl. de gehele zomer gezien, later in gezelschap van hun jongen. Het bergeendenpaar kreeg slechts één jong groot; aan dit povere resultaat zullen ratten en Zilvermeeuwen wel niet vreemd zijn.

Van de watervogels overwinteren of overzomereren sommige hier; andere werden slechts kortere of langere tijd gedurende de trek waargenomen.

Opmerkelijk waren de verschillende manieren van duiken bij de Geoorde fuut. In het normale geval richt de vogel zich iets op, steekt dan het eerst de kop in het water en duikt met een soort „golfbeweging” onder. Wordt hij echter gealarmeerd door een overvliegende Zilvermeeuw, dan zakt hij vliegensvlug en „als een baksteen” onder water, dat naar alle kanten opspat. De Dodaars bleek het in overeenkomstige gevallen op dezelfde twee manieren te doen.

Is dit verschil in duikwijze van meer vogels bekend?